This Question Paper contains 6 printed pages.

Seat No.: | | | | | | | |

C

Sl. No. : 100531

175(G)

(March, 2019)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

સૂચનાઓ :

1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 47 પ્રશ્નો છે.
2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખવા.

વિભાગ - A

■ **નીચે આપેલા 1 થી 10 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C, D) પસંદ કરી ફરીથી લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.** **[10]**

1) શાળા કે સંસ્થામાં શિક્ષક-શિષ્યો વચ્ચે થતી ચર્ચાને શું કહેવાય ?
   (A) જૂથ ચર્ચા
   (B) અધ્યયન ચર્ચા
   (C) વિવાદ
   (D) કાર્યસભા

2) ઈ.સ.૧૯૭૦ની સાલમાં કઈ ડેરીની સ્થાપના થઈ ?
   (A) સાબર ડેરી
   (B) સુમૂલ ડેરી
   (C) અજોડ ડેરી
   (D) દૂધ સાગર ડેરી

3) ટેલિવિઝનની શોધ કોણે કરી હતી ?
   (A) ગ્રેહામ બેલ
   (B) જે.એ. બેયર્ડ
   (C) ગેલેલિયો
   (D) વિક્રમ સારાભાઈ

4) ખેતીવાડી ખાતાએ ફરતું ખેતી માહિતી કેન્દ્ર કઈ સાલમાં શરૂ કર્યું ?

(A) 1870

(B) 1881

(C) 1885

(D) 1886

5) અમુક સમસ્યા તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા માટે કઈ પધ્ધતિ પ્રચલિત છે ?

(A) પ્રદર્શન

(B) નિદર્શન

(C) જુથસભા

(D) ઝુંબેશ

6) દૂધ વિતરણ મહાસંઘમાં સભ્ય થવા માટે કેટલા રૂપિયાનો શેર જોઈએ ?

(A) 10

(B) 100

(C) 2,000

(D) 20,000

7) ધ્વનિયુક્ત ચલચિત્રમાં સેકન્ડે કેટલા ચિત્રો પસાર થાય છે ?

(A) 8

(B) 16

(C) 24

(D) 32

8) રાષ્ટ્રિય ડેરી વિકાસ બોર્ડનું મુખ્ય મથક ક્યાં આવેલું છે ?

(A) મહેસાણા

(B) વડોદરા

(C) મુંબઈ

(D) આણંદ

9) સાબર ડેરી ક્યાં આવેલી છે ?

(A) વડોદરા

(B) રાજકોટ

(C) સુરત

(D) હિંમતનગર

10) મુંબઈ સરકારે 'મુંબઈ દૂધ યોજના' ક્યારે શરૂ કરી ?

(A) 1945

(B) 1946

(C) 1947

(D) 1948

વિભાગ - B

નીચેના 11 થી 20 સુધીના અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો છે. એક વાક્યમાં જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નોનો 1 ગુણ છે. **[10]**

11) જૂથ એટલે શું ?

12) ચલચિત્રના પ્રકારો જણાવો.

13) ડેરી ઉદ્યોગનો વૃધ્ધિદર જણાવો.

14) નિદર્શનના પ્રકાર જણાવો.

15) પ્રથમ પંચવર્ષિય યોજના ક્યારે અને કયા હેતું માટે શરૂ થઈ ?

16) ભારતીય ડેરી નિગમની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

17) દશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનો એટલે શું ?

18) ઘાસચારાના વપરાશની નોંધ દર્શાવતું પત્રક જણાવો.

19) નેશનલ ડેરી કોર્પોરેશનનું મુખ્ય મથક ક્યાં આવેલું છે ?

20) દૂધના વ્યવસાયમાં તકો ઉજળી હોવામાં કોનો ફાળો મુખ્ય છે ?

વિભાગ - C

■ **નીચેના 21 થી 31 સુધીના ટૂંકા પ્રશ્નો છે. માગ્યા મુજબના જવાબ આપો. દરેકના 2 ગુણ છે.** **[22]**

21) આલેખના પ્રકારો જણાવો.

22) કેળવણી એટલે શું ?

23) શ્રોતાઓના પ્રકારો જણાવો.

24) દૂધમાંથી ચરબી કાઢવાની રીતો જણાવો.

25) ફેટ ટેસ્ટમાં એમાઇલ આલ્કોહોલનું કાર્ય જણાવો.

26) અમૂલ ડેરી પ્રતિકના ચાર હાથ જણાવો.

અથવા

ડેરી ઉદ્યોગના પ્રકારો જણાવો.

27) કેળવણીના પ્રકારો જણાવો.

28) વિસ્તરણ વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

અથવા

પ્રદર્શન પાટિયાના પ્રકારો જણાવો.

29) દૂધમાંથી બનતી બનાવટોના નામ જણાવો.

30) કઠપુતળીના પ્રકારો જણાવો.

31) આવર્તક મૂડી એટલે શું ?

વિભાગ - D

■ **નીચેના 32 થી 42 સુધીના લઘુ પ્રશ્નો છે. માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.** **[33]**

32) જિલ્લા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી સંઘના કાર્યો જણાવો.

33) સંકર ગાયના ફાયદા જણાવો.

34) પોષ્ટરોને એકાન્ત જગ્યાએ લગાડવાથી તેની અસરકારકતા ઘટી જાય છે. કારણ આપો.

35) સરકારી પ્રવૃત્તિના સિધ્ધાંતો જણાવો.

અથવા

દૃશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનોથી થતા ફાયદાઓ જણાવો.

36) હરિયાળીક્રાંતિ અને શ્વેતક્રાંતિ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

અથવા

પરિણામ નિદર્શન અને રીત નિદર્શન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

37) નામું-હિસાબ રાખવાના ઉદ્દેશો જણાવો.

38) વિસ્તરણ શિક્ષણ પધ્ધતિઓનું વર્ગીકરણ જણાવો.

39) ગૌશાળાના પત્રકો રાખવાથી થતા લાભો જણાવો.

40) ગુજરાતમાં આવેલ વિવિધ ડેરીઓના નામ અને સ્થળ જણાવો.

41) ગ્રામ સમાજના લક્ષણો જણાવો.

અથવા

સ્વચ્છ અને વધુ દૂધ મેળવવા શું કરશો ?

42) ગ્રામ દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળીના કાર્યો જણાવો.

વિભાગ - E

■ **નીચે આપેલા 43 થી 47 સુધીના નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો છે. જેના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.** **[25]**

43) પશુનો વિમો લેવાની પધ્ધતિ જણાવો.

44) સહકારી પ્રવૃત્તિની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

અથવા

'ઑપરેશન ફ્લડ' યોજના એટલે શું ? તેના ઉદ્દેશો જણાવો.

45) દૂધ ઉત્પાદન ચળવળના આર્થિક, સામાજિક, વૈજ્ઞાનિક અને રાજકીય ફાયદાઓ સમજાવો.

46) દૂધ ઉત્પાદન વ્યવસાયથી કઈ કઈ આવકો થાય છે ?

અથવા

નિદર્શનના લક્ષણો જણાવો.

47) ભારતીય ડેરી નિગમ એટલે શું ? તેના ઉદ્દેશો જણાવો.

◆◆◆